

คุณวุฒิ

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : การภาวนาขั้นต้น กระทบได้ภาวนาเริ่มต้นด้วยการบริกรรมพุทโธ แต่ไม่จริงจัง ทำๆ หยุดๆ มาตั้งแต่เด็กหลายครั้ง เคยพบอาการที่นิ่งๆ อยู่แล้ว มีอาการที่เหมือนความรู้สึกจิตกับกายมัน แยกออกจากกัน บางครั้งเป็นตอนนั่งภาวนา บางครั้งเป็นตอนนั่งเล่นๆ เช่น นั่งพักผ่อน ต่อมามัน เปลี่ยนจากพุทโธไปเป็นลมหายใจของตนเอง ก็เลยนั่งภาวนาโดยอาศัยลมหายใจเป็นเครื่องอยู่ ปัจจุบัน ทำทุกวัน สวดมนต์นั่งภาวนาและเดินจงกรม การนั่งภาวนาช่วงหลังนี้ หลังจากนั่งได้ไม่ทันนาน จิต ก็รวมลงได้แบบเบาๆ เกือบทุกวัน รู้สึกว่าสงบ สว่าง บางวันรู้สึกเหมือนจิตกับกายแยกกันอยู่กัน ต่างหาก แต่บางวันก็รู้สึกเหมือนเพียงสงบอยู่กับความสว่าง บางทีก็ยกกระดูกขึ้นมาดูแต่ละวันไม่ แน่นอนเหมือนกัน มีบางครั้งที่รู้สึกว่า คำพูดที่พูดออกจากปากกับจิตใจมันขาดออกจากกันไม่ผูกมัด กัน เหมือนไม่ได้พูดออกจากตัวเรา ต่างจากการพูดในเวลาปกติแต่เป็นอยู่ไม่นานเกิน ๑ นาทีก็กลับมา เหมือนเดิม ขอโอกาสให้อาจารย์เมตตาวินิจฉัย สุกท้ายแล้วแต่จะพิจารณา

หลวงพ่ : โอ้ของอย่างนี้เนะเวลานั่งไปเนี่ย เวลาจิตมันสงบ มันก็สงบได้บ้าง ถ้าเป็นการภาวนา ขั้นต้นนั่งมาตั้งแต่เด็กเห็นไหม แล้วจิตกับกายบางทีมันแยกออกจากกันความรู้สึกเนี่ยมันเป็นไปได้ ร้อยแปดนะ ความรู้สึกของคนมันเป็นไปได้ร้อยแปด พอตีเรานั่งไปเหมือนความรู้สึกว่ากายกับจิตมัน แยกออกจากกัน เป็นเหมือนกับความรู้สึกเห็นไหม เป็นเหมือนกับความรู้สึกแต่ไม่ใช่ความจริง ถ้า ความจริงเนี่ยการที่กายกับใจแยกออกจากกันได้ ชั้น ๕ ไม่ใช่เรา เราไม่ใช่ชั้น ๕ ชั้น ๕ ไม่ใช่ทุกซ์ ทุกซ์ไม่ใช่ชั้น ๕ เนี่ย มันจะเป็นกิจจะลักษณะ มันจะไปตามความเป็นจริง อย่างเช่นเราเป็นผู้ใหญ่ ทำงาน มันจะมีผลงานของมัน แต่เด็กทำงานเนี่ยทำงานแบบเล่นสนุก นี้อ่าคำว่าเล่นสนุกเด็กมีอำนาจ วิชาของเด็กเกิดมาเห็นไหม พ่อแม่รักพ่อแม่ดูแลอันนี้หนึ่ง

สองเกิดจากเด็กที่มีอำนาจวิชาบารมีต่างกัน สังเกตได้ไหมว่าเด็กบางคนเกิดมาจะมีไอคิวดี มาก เด็กบางคนเกิดมาปานกลาง เด็กเกิดมาบางคนเห็นไหมว่าพ่อแม่ เลี้ยงยากกว่าอื่นเถอะ นี่มันเป็น บารมีของเขาเหมือนกัน เวลาเกิดมานี้มันมีบารมีของพ่อแม่ด้วย บารมีของลูกด้วยแต่มันบาลานซ์กัน

บาลานซ์กันโดยธรรมชาติ ถ้าบาลานซ์กันโดยธรรมชาติเราเกิดเป็นพ่อ เป็นแม่ เป็นลูกกัน แต่ในตัวของตัวเองทุกคน คือทุกคนจิตเนี่ยมันมีกรรมของมันแต่ละดวงไม่เหมือนกัน แต่ละดวงเนี่ยมันเกิดขึ้นมาเห็นใหม่ สิ่งที่มีมันเป็นเด็ก พ่อเป็นเด็ก พ่อภาวาเนี่ยบางวันก็กายกับจิตแยกออกจากกัน พอมันนั่งสบายๆก็แยกออกจากกัน บางทีทำเกือบเป็นเกือบตายมันไม่ได้ ถ้าอาการอย่างนี้เวลามันเกิดขึ้นมาเราจะบอกว่า อาการของล้มหล่น ล้มหล่นมันหมายถึงอำนาจวาสนาบารมีของคนๆนั้น เวลาคนๆนั้นมีอำนาจวาสนาบารมีพอไปถึงจุดนั้นปั๊บมันจะแยกกัน จะแยกกันอย่างไร คำว่าล้มหล่นคือเราควบคุมไม่ได้ไง เราควบคุมมันไม่ได้เราบริหารจัดการมันไม่ได้หรอก ถ้าเราควบคุมบริหารจัดการไม่ได้เนี่ยมันเป็นมรรคไม่ได้หรอก

เพราะการเป็นมรรคเนี่ย มันเป็นสมาธิ สมาธิมีสติควบคุมทั้งหมดเวลามันเป็นปัญญาเกิดขึ้นมาเนี่ยมันจะมีสติควบคุมไปทั้งหมด ทีนี้อาการเกิดขึ้นมาอย่างนี้ เพราะถ้าอาการเกิดขึ้นมาอย่างนี้แล้ว ถ้าเราพิจารณาแล้วเนี่ย มันเหมือนกันไง หลวงตาบอกว่า สมมติมันมีน้อย สมมติคือภาษาพูดนี้ภาษาตายตัว พอพูดภาษาตายตัวเนี่ยความรู้สึกรู้สึกของคนมันกว้างขวางมากกว่านั้น พอกว้างขวางมากกว่านั้นปั๊บ คนไปรู้ไปเห็นเข้า แล้วมาพูดเป็นคำๆเดียวกันไง

เห็นใหม่ อย่างเช่นเด็กพูดเนี่ย เด็กไปไหนกลับมาก็บอกพ่อแม่ว่าไปข้างนอกกลับมา ทีนี้คนในบ้านไปไหนกลับมาก็บอกไปข้างนอกกลับมาเหมือนกันทุกคนเนี่ย แต่... แต่เด็กมันไปเที่ยวไปเล่นของมัน ผู้ใหญ่ไปทำธุรกิจของเขา เห็นใหม่ ผู้ใหญ่ ออกไปแล้วกลับมาเนี่ย ไซ้ ออกไปแล้วกลับมาเหมือนกัน แต่ไปทำธุรกิจไปทำหน้าที่แตกต่างกัน

การที่บอกว่ากายกับจิตแยกออกจากกัน เวลาคนพูดกัน โยมพูดกันเนี่ยเราไม่ฟังหรอก เราฟังนะ โอ้โฮ ใครมาก็บอกว่า จิตแยกออกจากกันเลย อู๊ย ปล่อยวางหมดเลย เราฟังไว้เพียงแต่ฟังไว้เป็นภาษาพูดไป โทษนะไม่เชื่อหรอก ไม่เชื่อเพราะอะไรไม่เชื่อเพราะมันทำอย่างนั้นนะ คนจะทำอย่างนั้นได้จริง คนลงทุนลงแรงอย่างเช่น อย่างดีๆเนี่ยเราเดินออกไปกลับมา เราบอกเราได้เงินมาล้านนึงเนี่ย ใครจะเชื่อใหม่ว่าเราได้เงินมาด้วยวิธีการใด โยมเดินออกไปแล้วเข้าบ้านบอกมีเงินมาล้านนึง โยมเชื่อใหม่ แล้วล้านนี้มาจากไหนละ แต่ถ้าคนเขาไปเบิกเงินมาล้านนึงจริงๆนะ เขาไปธนาคารเขากดมาล้านนึง กลับมาบ้านบอกได้มาล้านนึงเนี่ยเขากดมาล้านนึงจริงๆ เนี่ยจะเชื่อเนี่ยเราจะต้องดูตัวเงินว่ามันมีตัวเงินจริงรีเปล่า แล้วไปกดมาโดยสิทธิ์ของเรา หรือเอาบัญชีไปแอบโกงใครมาหรือเปล่า

คำพูดคำนี้หมายถึงว่า เวลากายกับจิตแยกออกจากกันนี้อย่างไร ทำไม่ถึงแยกมีเหตุมีผลอย่างไรถึงแยก เราออกไปเราจะเบิกเงินธนาคารเนี่ย ในธนาคารมีเงินอยู่หรือเปล่า ที่ให้เราไปเบิกนะ ใน

ธนาคารเรามีเงินไม่ถึงไปเบิกนะ เขาตีกลับหมดละไม่ให้เบิกหรอก แต่ถ้าในธนาคารเราเงินสิ้นเหลือนะเราจะเบิกเล็กๆ น้อยๆ นะสบายมากเลย

ฉะนั้นกายกับจิตแยกจากกันเนี่ย มันต้องมีพื้นฐาน โธ่ คนภวานานะ ครูบาอาจารย์ท่านบอก คนภวานาเนี่ย คุณองง่าย ๆ เลยถ้าภวานานี้สติสัมปชัญญะมันจะดีมาก เวลาเขาจะมาจะนั่งสงบเสงี่ยมของเขา โอ้เราภวานามาเนี่ย โอ้โฮ ยิ่งกว่าเด็ก เด็กมันก็กคะนองใจใหม่ เรามาถึงวัดนะเนี่ยนักภวานานะ แต่อยู่กัน อู้หุย... คลุกคลีกันอย่างนี้ อย่างนี้ไม่ใช่ภวานา นักภวานานะ จิตของเขานี้ ความสงบของเขานี้ เขาจะดูแลของเขาอย่างไร แล้วเขาดูแลของเขามาแล้วเนี่ย เวลาเขาแสดงออก เขาแสดงออกอย่างไรแล้วแสดงออกมาเนี่ย นี่ใจดวงตาเป็นหน้าต่างของใจ ความคิดของเราคิดอย่างไรดวงตามันแสดงออกมา ความรู้สึกในจิตเนี่ยจิตมันมีอย่างไร มันแสดงออกมาอย่างไรมันจะเป็นจริงของมันอย่างนั้น

ถึงบอกว่ากายกับจิตแยกออกจากกันเนี่ย นี่ให้วินิจัย วินิจัยก็บอกว่า สิ่งที่เป็นนี้เนะ มัน เป็นแบบว่าคนมีบุญ คนมีบุญทำอะไรก็ประสบความสำเร็จไปเรื่อยๆ คนมีบาปทำอะไรมีแต่ความทุกข์ความยาก ทำอะไรมีแต่อุปสรรคไปทั้งนั้นเลย การภวานาของเรา... เนี่ย บั้ว๔ เหล่า บั้วไต้ น้ำ บั้วเหนือน้ำ บั้วระดับน้ำ นี่บั้ว๔ เหล่า จิตของเราถ้ามันมีกุศลขึ้นมามันจะดีไปหมด แต่...แต่ชั่วคราว ความดีความชั่วของคนนะ มันใช้ไปแล้วมันหมดใจ ไม่ใช่ที่เราทำความดีนะดี... เรายกตัวอย่างบ่อยนะ เช่น อาจารย์สิงห์ทอง อาจารย์สิงห์ทองเนี่ยเป็นคนดี เวลาจะบวชนะ หลวงตาเล่าให้ฟัง เวลาจะบวชญาติพี่น้องบอกว่า บวชไม่ได้หรอก ถ้าเอ็งบวชครบพรรษาหนึ่งนะ ให้กลับมาจีรตที่นอนของญาติ ทำพนักกันนะ เอาก็ไปบวชภวานา พอภวานาไปนะ สวดมนต์สมาธิก็ลง จะทำอะไรมันดีไปหมด สมาธิมันง่าย ๆ สบายไปหมด เอะ อย่างนี้บวชตลอดชีวิตก็ได้

มันมีความสุขนะเวลาคนมันประสบความสำเร็จ มีความพอใจมันมีความสุขทั้งนั้นนะ ถ้ามีความสุขอย่างนี้เราอยู่ตลอดชีวิตก็ได้ มันมั่นใจปั๊บปฏิบัติตนเลย ตั้งสัจจาธิฐานว่าจะบวชตลอดชีวิต ไม่สึกอีกแล้วเท่านั้นแหละ สมาธิหายเกลี้ยงเลย หายหมดเลย ก็แต่เดิมที่อยู่ชั่วคราวอยู่เพื่อจะสึกเพื่อความสบายใจ ก็เลสนะอย่างว่าแหละ ก็เลสมันได้เขกหัว ก็เลสมันนอนหลับสบายดี

ด้วยอำนาจวาสนาด้วย พออาจารย์สิงห์ทองนั่งเครื่องบินมากรุงเทพฯ แล้วตก เผลอแล้วเป็นพระธาตุ คือบารมีพระอรหันต์ ท่านจะได้เป็นพระอรหันต์ เพราะจะได้เป็นอยู่แล้ว บารมีเต็มมา พอเต็มมา พอจะบวชเพราะคนจริงคนจัง ญาติพี่น้องบอก เอ็งบวชไม่ได้หรอก ถ้าบวชเอ็งอยู่ไม่ได้หรอก ทำ

พนักันนะว่าถ้าบวชได้พรรษาหนึ่งเนียให้กลับมาจับบนที่นอน ท่านก็กลับนะ นี่หลวงตาเล่าเอง ท่านก็กลับไปทำพนักันนะแล้วไปจี๋ใส่ที่นอน ที่ได้สัญญากันไว้จริงๆ ท่านทำจริงๆ ด้วย

อาจารย์สิงห์ทองเนียท่านนิพพานไปแล้ว ท่านเป็นสิ่งที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ เราเอามาเป็นคติเป็นตัวอย่างเป็นคติธรรมให้เราเชื่อมั่น ให้เราได้มีความภูมิใจ ให้เราได้เห็นตัวอย่างที่ดั่งงาม ที่ผู้ทำแล้วประสบความสำเร็จไปแล้ว แต่ชีวิตของท่านที่จะประสบความสำเร็จนั้น ท่านบอกว่า พอจะตั้งสังฆาธิฐานว่าจะบวชตลอดชีวิตแล้ว เพราะมันง่ายมาก โอ้โฮ สวดมนต์ก็ทำสมาธิได้ สวดมนต์ก็จิตลงนะ จะทำอะไรก็สมาธิลงหมด โอ้โฮ มันดีไปหมดเลย สุขยอดเลย ถ้าอย่างนั้นเราทำได้แบบนี้ก็ตั้งสังฆาจะเลยว่าจะไม่สึก จะบวชตลอดชีวิตเท่านั้นก็หมดเลย เกลี้ยงเลย แล้วก็มาล้มลุกคลุกคลาน มาฝึกขึ้นมาเอาจริงขึ้นมา เพราะตั้งสังฆาจะแล้ว

นี่เราจะบอกว่า ถ้ามีบารมีอย่าเข้าใจว่ามันจะอยู่กับเราตลอดไปนะ เงินทองใช้จ่ายไปมันก็ร่อยหรือไปเป็นธรรมดา ความตั้งใจความจริงจังของเราความออกอุญญ์ของเรามันใช้ไป มันก็เสื่อมมันก็กักร่อนใจเราเป็นธรรมดา ใจเรานี้จะโดนกักร่อน ใหม่ๆก็ทำด้วยความมั่นคงด้วยความจริงจังด้วยความมุนานะ แล้ววันเวลาที่จะกักร่อนใจไปเรื่อยๆ กักร่อนใจเราไปเรื่อยๆ แล้วเราก็จะไม่สู้

ฉะนั้นบอกว่า เวลาพิจารณาไปแล้วกายมันแยกเลย มันทำได้ง่าย เนี่ยอย่างนี้จะหลอกมาให้บวช พอบวชเสร็จแล้วนะ ภาวนาไม่ได้ก็มานั่งคอดก ของอย่างนี้มันต้องเพิ่มใจ ต้องทำบ่อยๆทำหลายๆเข้า ฉะนั้นว่ากายมันแยกนี้ มันแยกได้ เราจะบอกว่ามันเป็นไปอย่างที่เขาพูดมาเนี่ยมันเป็นไปได้ แต่มันเป็นเรื่องผิวเผินนะ มันเป็นเรื่องผิวๆเผินๆ มันเป็นเรื่องความรู้สึก มันไม่ลงสู่จิตจิต มันไม่ลงสู่สมาธิ ถ้าจิตลงสู่สมาธิแล้วจิตออกทำงานมันจะไม่ทำงานแบบเราทำงานกัน โดยสามัญสำนึกเราเหมือนเด็กๆเลยเล่นขายของไปวันหนึ่ง พ่อแม่ก็ตบมือให้ เด็กมันทำอะไรประสบความสำเร็จ พ่อแม่ดีใจ เด็กก็ เฮไปทั้งวัน

เราภวานากันเป็นอย่างนั้นนะตอนเนี่ย อะไรก็สบายๆว่างๆเนี่ย เด็กเล่นขายของไม่ใช่ความจริง ถ้าจะเป็นความจริงนะมันจะต้องเป็นผู้ใหญ่อาบเหงื่อต่างน้ำ เด็กมันเข้ามาในนี้เด็กส่งเสียงดัง เด็กเล่นกันเนี่ยมันไร้เดียงสา ทุกคนจะดีใจมีความสุขทั้งนั้นนะ ถ้ามีผู้ใหญ่อยู่คนนึงแก่จะเข้าโลงอยู่แล้วนะมาส่งเสียงดังอยู่ตรงนี้นะ แล้วมานอนกลิ้งเนี่ย โยมเห็นว่าเป็นอย่างไร เราต้องอ๊ปปี้เขาออกไปใช่ไหม มันทำอย่างนั้นไม่ได้

จิตก็เหมือนกัน ในเมื่อมันเป็นเด็กไร้เดียงसानะ ว่างๆนั่งสมาธิขึ้นง่ายๆนี่มันเป็นเรื่องฝึกหัดพื้นฐานที่เด็กมันเริ่มทำงาน ทุกคนภวานาต้องเป็นแบบนี้ไม่ใช่ว่าทุกนิมอะไรๆก็ต้องเคร่งครัด โอ้

นี่พูดเวลาพูดก็พูดกันไปอย่างนั้นนะ แต่การภาวนาเนี่ยจะเคร่งครัดไม่เคร่งครัดมันก็เริ่มต้นจากเด็กไว้
 เดียงสาทั้งนั้นนะ มันเริ่มต้นจากสามัญญสำนึก เริ่มต้นจากอารมณ์เรานี้แหละ เริ่มต้นจากความทุกข์เรา
 นี้แหละ เริ่มต้นจากสิ่งที่มันกวนใจเรานี้แหละ ในการปฏิบัติเนี่ย มันไม่ใช่อย่างอื่นหรอก แต่มันต้อง
 พัฒนามันขึ้นไป มันถึงจะเป็นสัจจะความจริงใจ

ฉะนั้นเดี๋ยวมันก็ว่างเดี๋ยวมันก็ปล่อยวางเนี่ย ตั้งสติไว้แล้วกำหนดพุทโธหรือกำหนดลมหายใจ
 เข้าไปเรื่อยๆ ถ้าเข้าไปเรื่อยๆเข้าไปสู่ความจริงนะ ตอนนี่จะเป็นผู้ใหญ่แล้ว ถ้าเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา
 ผู้ใหญ่ทำงานนะ มันจะได้ผลตอบแทนตามข้อเท็จจริง แล้วผู้ใหญ่ทำงานในที่ทำงานของแต่ละบุคคล
 เห็นไหม ในสังคมทุกสังคมนี้มันจะมีการขัดแย้งกัน ความแตกต่างมันมีหมดละ แล้วความแตกต่างถ้า
 เราแตกต่างโดยสติปัญญาเราแตกต่างโดยเราไม่มีทิฐิมานะความแตกต่างนั้นมันจะเป็นมุมมองให้เรา
 ฝึกปัญญาให้กว้างขวางออกไป ได้ฝึกความรู้ความเห็นของเราออกไป ความแตกต่างอย่างนั้นมันไม่มี
 ความผิด แต่ถ้าไปยึดว่าความคิดเราถูก ความคิดเราถูก นั่นคือตัดหาความทะยานอยาก มันจะถูกไม่
 ถูกมันต้องตรวจสอบก่อน

ฉะนั้นกำหนดลมหายใจเข้าไปไอ้ที่มันจะปล่อยวางกายเนี่ยเพราะพระพุทธรเจ้าว่าไว้อย่าง
 นั้น เราพูดบ่อยนะ ว่างๆเนี่ย ในโอ่งในไหก็ว่าง คุนโอ่งในไหสิ มันว่างๆอยู่นั้นนะ ตั้งไว้นะมันไม่
 มีอะไรเลย แล้วเราก็กว้างๆว่างๆเนี่ย มันทำให้จิตใจเรามันเป็นโอ่งเป็นไหเป็นวัตถุธาตุเนี่ย ไร้สาระ!
 ไร้สาระเลย

แต่ถ้าเป็นสมาธินะ “ อี้ ” โอ่งใหม่มันไม่มีชีวิต จิตใจร่างกายเรามันมีชีวิต มันมีธาตุรู้ณะ แล้ว
 ธาตุรู้ มันก็ต้องรู้ว่าสมาธิเป็นอย่างไร ธาตุรู้เราจะรู้ตัวเองว่าอะไรเป็นความว่าง แล้วความว่างมันว่าง
 จากอะไร ใครเป็นคนควบคุมมัน ใครเป็นคนดูแลมัน ใครเป็นคนบริหารจัดการมัน เวลามันเสื่อมไป
 เนี่ย พอมันเป็นสมาธิว่างๆนะ เวลามันฟุ้งซ่านขึ้นไปนะก็มึงว่างๆอยู่เมื่อกี้แล้วทำไมมึงทุกข์ล่ะ เวลา
 มันเสื่อมไปเรารู้ณะ เวลาฟุ้งซ่านทุกคนนะรู้ แต่ว่างๆเนี่ยบอกว่าอันนี้ก็ว่างอันนั้นก็ว่าง ทำไมบริหาร
 จัดการมันไม่ได้ มันถึงเป็นมิจฉาใจ

สมาธิมีสัมมาสมาธิกับมิจฉาสมาธิ มิจฉาสมาธิคือสมาธิผิด ว่างๆเนี่ยไม่มีสติไม่มีการควบคุม
 เป็นมิจฉาสมาธิ มันมีมิจฉาก็มีสัมมานะ ทุกอย่างมีถูกกับผิด ไม่ใช่จะทำอะไรก็จะถูกไปหมด เห็นเขา
 เป็นนายกรัฐมนตรีเข็นตั้ชื้อกัน จะไปเข็นตั้ชื้อกับนายกรัฐมนตรีบ้าง มีสิทธิอะไรจะไปเข็นตั้
 นายกรัฐมนตรีเขาเข็นตั้เนี่ยมันมีผลทางกฎหมาย ไอ้เราจะไปเข็นตั้เนี่ยจะมีผลทางกฎหมายอะไรละ

เราเซ้นต์แล้วก็เซ้นต์ชื่อเราเฉยๆนะ นี่ก็เหมือนกัน ไม่มีสติไม่มีปัญญา มันเกิดขึ้นไม่ได้ นี่พูดถึงการภาวนาขั้นต้น...

ถาม : ไปก่อนเดี๋ยวมีข้างหลังนี้ดูเดี๋ยอ อันนี้พูดถึงเขาชมมาเฉยๆนะ กราบนมัสการด้วยเศียรเกล้า มีโอกาสฟังเทศน์ มีโอกาสฟังธรรมะของหลวงพ่อก่อนแล้วมันดีขึ้น ถูกใจมาก บัดนี้ลูกได้มีหลักมีเกณฑ์ยึดขึ้นมาแล้ว ลูกอยากจะเพียรบูชาธรรมปฏิบัติธรรมให้สิ้นกิเลสเลยนะเจ้าคะ

หลวงพ่อก : เอ้าขอเชิญเลยเนอะ อันนี้จบนะ ต่อมาอันนี้จะพูดหน่อยนึงเพราะว่าเขาถามมาจะได้ตอบไปให้ถูก

ถาม : สภาวะพระอรหันต์นมัสการพระอาจารย์ที่เคารพ ผมเป็นผู้ฟังเทศนาทางอินเทอร์เน็ต ขอกราบนมัสการตามอาจารย์ดังนี้

๑. ในหนังสือหลวงปู่ฝากไว้มีผู้ถามหลวงปู่เลยว่า หลวงปู่มีโกรธหรือไม่ หลวงปู่ตอบว่า มีแต่ไม่เอา ขอให้อาจารย์กรุณาอธิบายคำที่หลวงปู่ตอบครับ มีแต่ไม่เอาหมายความว่าอย่างไร เพราะตามที่ได้ศึกษามาพระอรหันต์ท่านไม่มี ท่านได้ละกิเลสหมดสิ้นแล้ว แต่พอมานั่งที่หลวงปู่คุยตอบว่า มีแต่ไม่เอา เลยทำให้สับสน จริงๆแล้วพระอรหันต์ท่านยังมีโกรธ แต่ไม่ยึดมั่นถือมั่นอาการนั้นๆ หรือว่าความโกรธได้ถูกทำลายสิ้นไปหมดแล้ว และไม่สามารถมีอาการโกรธเกิดขึ้นได้เลย อยากรู้ถึงจะถูกต้องครับ

๒. อยากให้ท่านอาจารย์กรุณาบอกทางปฏิบัติให้ผู้ปฏิบัติที่ได้พระอนาคามีแล้ว และปฏิบัติต่อไปให้สำเร็จเป็นพระอรหันต์นั้น มีเทคนิคการปฏิบัติอย่างไร นมัสการด้วยความเคารพ

หลวงพ่อก : ไอ้สองเนี่ย ให้กรุณาบอกผู้ปฏิบัติที่ได้พระอนาคามีเนี่ย อยากรู้ว่าใครได้ แล้วจะตอบใคร ใครได้พระอนาคามี พระอนาคามีมันมาจากไหนล่ะ มันมีแต่ชื่อคาแขวนคอกอยู่ไง ชื่อคาที่แขวนคอกอยู่นั้น เนี่ยคาอยู่อย่างนั้นนะเห็นอยู่ แต่ คามีคามิเนี่ย คามีอย่างใด

เนี่ยมันเหมือนปัญหาขุดหลุมพรางให้ตกลงไปในหลุมพราง เพราะคำพูดธรรมมะเนี่ยมันเป็นคาบสองคม พุดออกไปแล้วเนี่ย อย่างที่หลวงตาท่านบอกว่ามีสติพอหรือเปล่า ถ้ามีสติพอ มันควรหรือไม่ควร ฉะนั้นถ้าบอกว่ามี ก็แสดงว่าเจ้าของจดหมายนี้เป็นพระอนาคาหรือ ถึงได้ถามปัญหาพระอนาคา แล้วอะไรเป็นพระอนาคา อนาคาเป็นอย่างไร ถ้าอนาคาเป็นอย่างข้อที่หนึ่งเนี่ย มีแต่ไม่เอาไม่มีใครรู้หรือก แล้วรู้ไม่ได้ด้วย คำว่ามีแต่ไม่เอา ฉะนั้นคำว่ามีแต่ไม่เอาแล้วมันมีอะไรล่ะ

เรามองกันไม่เป็นไงเมื่อก่อนเราจะไม่เข้าใจกัน ไม่เข้าใจคำว่าสิ้นกิเลสเนี่ย อาการสิ้นกิเลสเนี่ย ผู้ที่สิ้นกิเลสแล้วเนี่ยเป็นอย่างไร แล้วผู้ที่ไม่สิ้นกิเลสเนี่ยความรู้สึกโกรธแค้น โกรธเคืองอาฆาตมาดร้าย เป็นอย่างไร เพราะว่าอาการอย่างนี้เป็นอาการของความโกรธทั้งหมด อาการโกรธไปหมดนะ

คูลี เวลาหลวงตาท่านพูดถึงหลวงปู่มั่น เนี่ยหลวงปู่มั่นท่านพูดเนี่ย ถ้าท่านไม่ได้เป็นพระอรหันต์ ท่านจะสอนหลวงปู่ขาว สอนหลวงปู่แหวน สอนครูบาอาจารย์ของเราให้เป็นพระอรหันต์ได้อย่างไร ฉะนั้นหลวงปู่มั่นเป็นพระอรหันต์แน่นอน ถ้าหลวงปู่มั่นไม่เป็นพระอรหันต์จะเอาอะไรมาสอนลูกศิษย์ให้เป็นพระอรหันต์ เพราะลูกศิษย์เนี่ย เพราะท่านสิ้นชีวิตไปแล้วเผาแล้วเป็นพระธาตุหมดเลย

แล้วคำว่าพระธาตุเนี่ย พระธาตุสมัยก่อนนั้นยังไม่มีใครถือตรงนี้เป็นประเด็นใช่ไหม การเผาก็เผาโดยธรรมชาติ การเผาโดยปกติ แต่พอบอกว่าเผาแล้วกระดูกเป็นพระธาตุทุกคนว่าเป็นพระอรหันต์ การเผามันก็มีเทคนิค เดียวนี้ ปุณฺณนี้แหละไปเผาที่สิงคโปร์เนี่ย เขาใช้ความร้อนที่สูงมาก เนี่ยทำให้เป็นแก้วได้หมดแหละ นี่การเผาทางวิทยาศาสตร์เขาทำของเขาได้

ฉะนั้นที่หลวงปู่มั่นสอนให้เป็นพระอรหันต์ สิ่งทีกระดูกเป็นพระธาตุนี้มันเป็นเรื่องที่ปลายเหตุ หลวงตาท่านบอกว่าในวงกัมมัฏฐานในวงของครูบาอาจารย์ของเราเนี่ยในวงของกัมมัฏฐานจะรู้ว่าวุฒิภาวะของใครเป็นอย่างไร เป็นอย่างไรตรงที่แสดงธรรมนี้ไง เป็นอย่างไรตรงที่แสดงออก เพราะใครจะเป็นหมอ คนไข้มาให้หมอรักษาเนี่ย ถ้าหมอรักษาคนไข้เนี่ยไม่ได้ คนนั้นจะเป็นหมอได้ไหม ถ้าเราเป็นหมอรักษาคนไข้ไม่ได้เลย คนนั้นสมควรได้เป็นหมอไหม คนนั้นเป็นหมอไม่ได้ เพราะเขารักษาคนไข้ไม่เป็น

ครูบาอาจารย์ของเราเนี่ยท่านจะเป็นพระอรหันต์ หรือที่ฝึกลูกศิษย์ลูกหาของท่านมาเนี่ย ท่านเหมือนหมอ ท่านวินิจฉัยโรค ท่านเป็นคนบอกโรคหรือท่านไปวินิจฉัยโรครมา ถ้าสิ่งนี้รักษาอย่างนี้ หลวงปู่มั่นถึงว่าเป็นพระอรหันต์ พอมันเป็นพระอรหันต์เนี่ยครูบาอาจารย์ท่านบอกว่าหลวงปู่มั่นเทศน์นะ เทศน์ตามปกติ หลวงปู่มั่นก็เทศน์ให้ถึงที่สุดอยู่แล้ว เทศน์ให้ถึงที่สุดทุกกัณฑ์เลย หลวงปู่มั่นเทศน์ถึงนิพพานเลย ตั้งแต่พื้นฐานจนถึงนิพพานหมดแหละ แต่ฟังแล้วมันก็เป็นทางวิชาการ ผู้เทศน์เทศน์ออกมาจากความจริง

แต่เราไม่เป็นนะ เราไม่เป็นเราก็เอาตามวิชาการ พอวิชาการแล้วก็เทศน์ ตามความเมตตานั่นแหละ หลวงตาท่านบอกว่า ฟังแล้วมันไม่ถึงใจ ฉะนั้นถ้าวันไหนหลวงปู่มั่นจะเทศน์ท่านจะไปไข

ก็อก ไขก็อกหมายถึงว่าไปถามปัญหาธรรมนี้แหละ ถามให้มันคิดๆไป มรรคมี ๘ ไขใหม่ มรรคมี ๑๐ ไขใหม่ มรรคมี ๕ ไขใหม่ ถามให้มันคิดนั้นละ

ถ้าหลวงปู่มันบอกว่า ไม่ใช่! ถ้าไม่ใช่แล้วสิ่งที่ตรงข้ามกับไม่ใช่คืออะไร ฉะนั้นท่านจะพรังพรูออกมาเต็มทีเลย พอท่านพรังพรูเต็มที่ ท่านบอกเห็นใหม่ว่าฝนจะตก ฟ้ามันต้องร้องก่อน เมฆต้องครึ้มก่อน ถ้าไม่มีเมฆจะเอาเม็ดฝนมาจากไหน ถ้ามีเมฆฝนฝนจะตกมาจากก้อนเมฆ ก้อนเมฆที่มันมารวมตัวกันที่มีน้ำหนักพอ แล้วมากระจายออกเป็นเม็ดฝน

นี่สิ่งที่ธรรมะออกมา มันออกมาจากไหน มันออกมาจากใจของพระอรหันต์ทั้งนั้นแหละ ถ้าออกมาจากพระอรหันต์มันก็เป็นการทำตามหน้าที่ แต่ว่าฟ้าฝนมันตกมันไม่ครึ้มมันไม่ได้จำนวนน้ำที่เพียงพอ มันไม่สมเจตนา ถึงไปไขก็อก ไปไขก็อก ถ้าได้ฟ้าผ่าฟ้าร้องแล้วนะ เทศน์ออกมามันจะซึ่งใจมากเลย คำว่าซึ่งใจมากมันจะออกมาด้วยอาการรุนแรง หลวงตาท่านบอกว่าเวลาหลวงปู่มันจะเทศน์นะ ท่านจะมีกริยาของท่านออกไปนะ มือท่านปิดกระโถนกลิ้งไปเลย

อาการอย่างนี้เป็นอาการโกรธหรือเปล่า อาการที่พระอรหันต์บอกว่ามีโกรธแล้วไม่เอาเนี่ย อาการเป็นอย่างไร อย่างนี้อาการโกรธเป็นพลังของธรรม หลวงตาท่านบอกว่ามันเป็นพลังของธรรม เหมือนกับท่อน้ำ... คุณสิ แม่น้ำแม่กลองเสียอีกแล้ว สิ่งที่มีน้ำไหลลงแม่น้ำแม่กลองคืออะไร มันคือน้ำเสีย น้ำเสียจากโรงงานมันไหลมาเนี่ยคือน้ำเสียทั้งนั้นเลย นั่นคือความรู้สึกความนึกคิดของปุถุชน ปุถุชนเป็นคนหนาด้วยกิเลส แต่เวลาเราใช้น้ำกันอยู่เนี่ยเราต้องใช้น้ำสะอาดไขใหม่ น้ำบริโภคน้ำของเราเนี่ย มันมาจากไหนมันก็มาจากแรงดันของก็อกเนี่ย

นี่ก็อกน้ำเปรียบเหมือนร่างกาย ท่อน้ำเปรียบเหมือนร่างกาย น้ำนั้นเปรียบเหมือนหัวใจ ถ้าน้ำนั้นสกปรก เห็นใหม่ปุถุชนนะออกมาด้วยว่าไม่เป็นประโยชน์ต่อสิ่งใดเลยแต่ถ้าเป็นพระอรหันต์จะรักษา จะรีไซเคิลน้ำ จะทำความสะอาดน้ำนั้นจนเป็นน้ำสะอาด การทำความสะอาดด้วยมรรคญาณ มรรคญาณคือน้ำสะอาด คือทำให้จิตนั้นสะอาดบริสุทธิ์

คำว่าสะอาดบริสุทธิ์มันก็หมายถึง ฐิติจิต จิตเดิมแท้ มันก็ว่ากันไป อันนี้มันภาษาสมมติใจ เราจะอธิบายให้เห็นสิ่งที่ว่าโกรธมีไหม แต่ไม่เอา เพราะหลวงปู่คุณย่าท่านพูดเป็นโคลก ท่านพูดสั้นๆ พอคนฟังมันต้องขยายความแล้วขยายความไม่เป็น โกรธมีไหมมีแต่ไม่เอา คำว่ามีแต่ไม่เอาเนี่ย เคี้ยวจะอธิบายให้ฟัง อธิบายให้ฟังว่ามีได้ยังไง มันมีอย่างแรงดันของน้ำเนี่ยมันมี น้ำเสียมันก็มีแรงดันของน้ำ น้ำสะอาดมันก็มีแรงดันของน้ำ ถ้าน้ำไม่มีแรงดัน น้ำจะเคลื่อนที่ไปได้ได้อย่างไร

ถ้าเป็นน้ำสกปรกมันก็เป็นโกรธไง เป็นโทสะโมหะไงเป็นกิเลสตัดหาความทะยานอยาก แต่ ถ้าแรงดันของน้ำที่สะอาดละแรงดันนั้นเป็นความโกรธใหม่ เนี่ยพลังของธรรมไง คำว่าพลังของธรรม เนี่ย มันมี... แต่คนไม่เข้าใจว่าพลังของธรรมกับพลังของกิเลสมันแตกต่างกันอย่างไร เราถึงไม่เข้าใจ เห็นแต่ว่าเป็นพลังเฉยๆ พลังนั้นคือความโกรธไง พลังที่ดันน้ำเสียนั้นเป็นพลังของความโกรธ แน่นอน แน่นอนเพราะมันเป็นโทสะ โมหะ มันเป็นเรื่องของกิเลสตัดหาทะยานอยาก แต่ถ้าเป็นพลัง น้ำที่มันสะอาดละน้ำนี้ไม่มีพลัง คุณิ ทำไมหลวงปู่มันจะเทศน์นะทำไมหลวงตาบอกว่าเทศน์แล้วมัน ไม่ซึ่งใจมันต้องเปิดก้อให้ได้ คือเข้าไปถามให้มันคิด ถามให้แสดงสิ่งที่ตรงข้ามออกมา สิ่งตรง ข้ามก็คือธรรมะไง แล้วสามารถที่มันดันออกมาอะ เราจะเห็นมันเป็นความโกรธใหม่ มันเป็นความ เมตตานะ มันเป็นแรงดันแรงขับของธรรมะ

คุณิ เขาคุยเหยียดหยามกันนะ ว่าเราไปหาครูบาอาจารย์นี้ไอ้ยสงเสงี่ยมเรียบร้อยนะ ถ้า เรียบร้อยนะพระพุทธรูปเรียบร้อยกว่าอีกไม่ขยับเลย แล้วไปหาหลวงตาถามคำสองคำ ไอ้โฮ โหลมา เชียวนะ เขาบอกว่าหลวงตานี้โกรธมากไง หลวงตาท่านพูดประจำไอ้พวกนี้มันไม่รู้จัก ไม่รู้จักสิ่งที่ พลังงานออกมาขณะนั้น มันว่าเป็นความโกรธไง โกรธมีหรือไม่มี เพราะโกรธมีหรือไม่มีเนี่ยมันจะ เข้ากับสอุปาทิเสสนิพพานกับอนุปาติเสสนิพพาน นี้ไง ถ้าพูดถึงนิพพานก็คือนิพพาน ไม่ใช่นิพพาน ของผู้มีกิเลสนิพพานของเสอะ อเสอะ ไม่มี! พระพุทธเจ้าพูดถึงนิพพานก็คือนิพพาน พูดถึงเสอะ บุคคลคือผู้คนที่ยังศึกษาอยู่ไม่มีนิพพาน ไม่มี! โสดาบันก็คือโสดาบัน สกิทา คือสกิทา อนาคา คือ อนาคา ถ้ามันมีนิพพานเนี่ยทำไมต้องบอกว่าอยากให้กรุณาบอกการปฏิบัติของพระอนาคาในเมื่อมันมี นิพพานอยู่แล้วนะ อนาคามันก็มีนิพพานอยู่แล้ว มึงก็เข้านิพพานสิ มึงจะมาถามทำไม! มึงมาถาม ทำไม!

นี้ไงเพราะว่ามันไม่ใช่เสอะ อเสอะ เสอะคือบุคคลต้องศึกษา อเสอะ คือบุคคลที่ไม่ต้อง ศึกษา อเสอะ คือ พระอรหันต์ที่มีชีวิต คือสอุปาทิเสสนิพพาน พระอรหันต์ที่ตายแล้วคืออะไร ท่อน้ำ คือร่างกาย น้ำคือจิตใจ สิ่งที่มันสกปรกเป็นน้ำเสีย ท่ระบายน้ำเสีย พวกเราเนี่ยท่ระบายน้ำเสีย อารมณ์ความโลภความโกรธความหลงคือน้ำนั้น ท่อคือร่างกายนั้น มันเป็นน้ำเสีย มันก็วนเวียนของ มันไป แต่ถ้าปฏิบัติจนสิ้นกิเลสแล้วน้ำนั้นสะอาด ท่อน้ำที่มีอยู่เนี่ย สอุปาทิเสสนิพพาน พระอรหันต์ ที่มีชีวิตอยู่ไง

น้ำที่สะอาดนั้นมันมีโอกาส เพราะยังมีท่อน้ำยังมีน้ำอยู่ให้เราได้สัมผัส สอุปาทิเสสนิพพาน คือ ธาตุ ๔ และขันธุ์ ๕ เป็นภาวะ ภารา หเว ปัญจักขันธา สะ คือ เสพ สะ คือ ธาตุ ๔ และ ขันธุ์ ๕ สะ คือท่อน้ำกับน้ำนั้น แต่เวลาตายแล้วเห็นใหม่ ท่อน้ำนั้นกับน้ำนั้นน้ำจะระเหยไปใน

อากาศ ท่อน้ำนั้นโดนเผาทำลายไป จะไม่เหลือสิ่งใดเลย อนุปาติเสส นิพพาน คือ พระอรหันต์ที่สิ้นชีวิตแล้ว มีเท่านี้ ไม่ต้องไปเถียงกันให้เป็นประเด็นขึ้นมา สัจคมเถียงกันขึ้นมาเพราะอะไร เพราะตาบอดกับตาบอดมันเถียงกัน คนตาบอดกับตาบอดมันก็ต้องเถียงกันไปไม่มีวันที่สิ้นสุด

เวลานั้นเวลาเป็นพระโศคาบันนะ พระโศคาบัน คือ พาดสู่กระแสนิพพาน พาดสู่กระแสกระแสนิพพานไม่ใช่ นิพพาน กระแสนิพพานจะเข้าสู่ นิพพานเป็นพระโศคาบันนี้ อีก ๗ ชาติจะถึงที่สุดแห่งทุกข์ สกิทาคามีนี้อีก ๓ ชาติ อนาคตามีนั้นไม่เกิดอีกแล้ว พอตายไปก็ไปอยู่ตั้งแต่สุทธาวาสขึ้นไป เนี่ย จะไปข้างหน้า พอสิ้นชีวิตไป เห็นใหม่ ดูท่อน้ำ มันยังมีเห็นใหม่ ท่อน้ำมันยังมีตรงไหน ในเมื่อน้ำมีน้ำเป็นประโยชน์ ในเมื่อจิตใจมีความรู้สึกมี มารมันหัวเราะเยาะ สิ่งที่มี มันมีกวาสวะ มันมีภพ มันมีสถานที่ตั้งแห่งความคิด กวาสวะคือภพเนี่ย ภพคือตัวจิตเนี่ย แล้วตัวจิตมันเป็นอย่างไร

เวลานั้นบอกว่า โกรธมีแต่ไม่เอา เวลานั้นพระอรหันต์ยังมีโกรธหรือ ในเมื่อโกรธมันไม่มี มันเป็นภาษาสมมติใด ภาษาสมมติคือ ภาษาโลก แต่ความจริงความรู้สึกเนี่ยมันมีอีกมหาศาล อันนี้ที่เขาอ้างอิงกันบ่อย อ้างอิงกันว่า ไบไม่มีในปากกับ ไบไม่มีในกำมือ พระพุทธเจ้าพูดเอง พระพุทธเจ้าบอกว่า ในพระไตรปิฎก คือ คำสอนของพระพุทธเจ้าเนี่ยเหมือน ไบไม่มีในกำมือ คือเป็นส่วนที่พระพุทธเจ้าพอจะสื่อกับเรา เพื่อให้เราจำกันได้เท่านั้นเอง แต่สิ่งที่พระพุทธเจ้ารู้ คือพุทธวิสัยอีกมหาศาลเลย มันเป็นอจินไตยเลยที่เราจะคำนวณถึงความรู้ของพระพุทธเจ้า ไม่ได้เลย สูงส่งกว่าเรามหาศาลเลย

เวลานั้นสิ่งที่ ไบไม่มีในปามันอีกมหาศาล เวลานั้นคำว่า ไบไม่มีในป่าเห็นใหม่ สิ่งที่ไม่อยู่ในพระไตรปิฎกที่ผู้รู้จริงรู้อีกมหาศาล แต่ที่นี่มาบอกว่า พุทธพจน์ พุทธพจน์ พุทธพจน์นะ สารุทุกคนเคารพทั้งนั้นนะด้วยความเคารพพระพุทธเจ้า พอพุทธพจน์ปั๊บมันก็เป็นเพียง ไบไม่มีในกำมือเท่านั้นแล้วคอยไปจำกัดคำพูดให้มันอยู่ในเท่านั้นไง

เวลานั้นย้อนกลับมาที่ว่าเนี่ย ในเมื่อพระอรหันต์ถ้าโกรธยังมีอยู่ เป็นพระอรหันต์ได้อย่างไร โกรธยังมีอยู่จะเป็นพระอรหันต์ได้อย่างไร อันนี้ท่านบอกว่า โกรธมีใหม่ มีคือพลังงานแรงขับของน้ำดีใจ แต่ไม่เอา เพราะท่านไม่อธิบายเองไง อยู่ที่ว่าผู้ที่ เป็นครูบาอาจารย์เราเนี่ย คุณ คุณเช่นเราพูดบ่อยนะ เช่น หลวงตาเราเนี่ยพระอรหันต์ใหม่ อธิบายนี้ อู๊ฮู เป็นคู้ เป็นแควเลย เพราะคำนี้เราได้ยินมาจากครูบาอาจารย์ที่ท่านพูดต่อๆกันมาว่า

หลวงปู่คำดีท่านพูดเองว่า หลวงตาเป็นพระอรหันต์ประเภทซั่มมปฏิสัมภิทาญาน คือ ผู้แตกฉานในธรรม นี่เป็นคำพูดของหลวงปู่คำดีนะ ไม่ใช่คำพูดของพระสงฆ์ เดี่ยวจะเอาพระสงฆ์ไป

ยิงเป้าอีก เป็นคำพูดของหลวงปู่คำดี หลวงปู่คำดีบอกว่า เป็นพระอรหันต์ประเภทัมมปฏิสัมภิตาญาณ แล้วดูหลวงปู่ลีลี หลวงปู่ลีพาแดงก็เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน หลวงปู่ลีเราเชื่อมั่นกัน ครูบาอาจารย์ หลวงตาท่านค้าประกันเอง ว่าหลวงปู่ลีท่านเป็นพระอรหันต์ ดูการแสดงออกก็เห็นใหม่ มันแตกต่างกันใหม่ละ งั้นย้อนกลับมาที่หลวงปู่คุณุญ์เนี่ย ท่านพูดของท่านอย่างนี้ แต่หลวงตากับหลวงปู่ลีความรู้ ความสามารถก็แตกต่างหลากหลาย หลวงปู่คุณุญ์ก็เรื่องของท่าน จริงๆแล้วมัน... เราเป็นพระนะ เรา อยู่ในสังคัมสงฆ์เราก็จะพูดข้อเท็จจริงทั้งนั้นแหละ เพราะหลวงปู่คุณุญ์เราก็สาธุนะ ถ้าเป็นครูบา อาจารย์ที่น่าเคารพนับถือเราก็เคารพนับถือ แต่จริงๆแล้วมันไม่ใช่เรื่องอะไรของเราเลยเนอะ มันไม่ต้องเอาหัวไปยุ่งด้วยเลยเนอะ บางทีก็ไม่ควรเข้าไปยุ่งเรื่องนี้เลยเนอะ

แต่... ในเมื่อมันถามมาก็ตอบไป มีโกรธหรือไม่โกรธละ เพราะพูดไปทางใดทางหนึ่งเนี่ยก็เข้าทางเขา เข้าทางหมดเห็นใหม่ นี่ถึงไม่พูดให้เข้าทางใครเลย พูดไม่ให้เข้าทางใครเลย พูดข้อเท็จจริง ว่าความจริงมันเป็นอย่างไร มีหรือไม่มีละ พระอรหันต์มีโกรธหรือไม่โกรธ ถ้ามีโกรธเป็นพระอรหันต์ได้ไหมไม่ได้ ไม่ได้ก็ลองเข้าไปหาหลวงตาสี กระเด็นเลยละ เข้าไปสิ เข้าไปถ้าผิดเข้าไปละ ไม่เหลือ...

แล้วนั่นโกรธหรือเปล่าละ ไม่โกรธ แต่ท่านชี้ถึงความบกพร่องของเรา เราเข้าไปหาท่านนะ เหมือนกับเราเป็นลูกศิษย์ เราเข้าไปหาอาจารย์ของเราเห็นใหม่ สำนักปฏิบัติสำนักที่มีนักปราชญ์ เราเข้าไปเนี่ยเขาก็จะให้ความรู้กับเรา เขาจะให้ความบกพร่องกับเรา สิ่งที่เราเข้าไปเนี่ยมันมีความบกพร่องแม้แต่การก้าวเดินเข้าไปในสำนักของท่าน ท่านก็รู้แล้วว่า การก้าวเดินของเราเนี่ย อย่าลากเท้าให้ส่งเสียงดังสิ การก้าวเดินก็ควรยกเท้าให้พ้นจากพื้น ถ้าเสียงลากพื้น ลากเสียงดังขึ้นมาเนี่ย มันไปรบกวนผู้ที่ปฏิบัติรู้จักไหม

ท่านก็จะสอนแล้ว แม้แต่การเดินก้าวไปในสำนักของท่านเนี่ยท่านจะบอกเราเลยว่าถูกต้องหรือผิดอย่างไร แล้วให้เราตัดแปลงของเราให้เราพัฒนาตัวของเราให้เราเป็นคนดีหรือไม่เป็นคนดี แต่เราไม่ไปดูเจตนาที่ท่านสอนเราเลย เราไปดูแต่ว่านี้เป็นโทษะ นี่เป็นความโกรธ เด็กมันจะมีอุบัติเหตุของมัน คนที่เลี้ยงคุณันนะ หนุ่ยอย่าไปนะ ตรงนั้นมันเกิดอุบัติเหตุนะ เด็กมันจะเชื่อเราไหม เด็กมันจะเกิดอุบัติเหตุมันต้องใช้เสียงดัง ใช้สิ่งใดที่ทำให้เด็กออกจากอุบัติเหตุมันไป

การสอนของครูบาอาจารย์เนี่ย จิตมันโดนกิเลสครอบงำอยู่ มันไม่ฟังใครหรอก อาจารย์จะพูดร้อยคำแสนคำก็แล้วแต่นะ เหมือนกันเลย เหมือนกับที่เราเป็นเลยเพราะกิเลสเนี่ยมันไม่รู้จักตัวมันเอง แล้วมันจะให้คะแนนตัวมันเองสูงมาก คำพูดของครูบาอาจารย์เป็นอย่างหนึ่งมันจะเคลมมาเป็น

ความเห็นของเราทันทีเลย ฉะนั้นถ้าครูบาอาจารย์ไม่มีหลักมีเกณฑ์ ครูบาอาจารย์ลู่หน้าปะจุมูกเกรงอกเกรงใจอยู่ กิเลสมันชีหัวเอา

สำนักปฏิบัตินั้น ไม่ควรเป็นสำนักปฏิบัติ สำนักปฏิบัติใดคนที่ถูกทำผิดครูบาอาจารย์ต้องชี้หน้าต้องแก้ไขแนะนำให้เป็นไปตามข้อเท็จจริง ให้เข้าสู่กระแสของธรรม มันถึงจะเป็นครูบาอาจารย์ของเราที่จะชักนำเราเข้าสู่การประพฤติปฏิบัติ แต่ถ้าสำนักใดมีการเอาอกเอาใจ โอ้โกลมปฏิโลมถนอมกิเลสไว้ รักษากิเลสตัดทอนความทะยานอยากของเราไว้ เราต้องเสียเวลาไปหาอาจารย์อย่างนั้นใหม่ ถ้าเราไปหาครูบาอาจารย์ก็เพื่อชี้ข้อบกพร่องของเรา ชี้ความผิดของเรา แนะนำให้เราเข้าไปสู่ข้อเท็จจริงอันนั้น มันถึงควรจะเป็นครูบาอาจารย์เราจริงใหม่ เป็นความโกรธหรือเปล่า เป็นความโกรธใหม่

เขาพูดกันมาประจำว่าหลวงตาเรานี้ชี้โมโห โกรธรุนแรง ท่านให้ประโยชน์เรานั้นเลย ชีวิตๆหนึ่งกว่าจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจากน้ำเสียทำให้เป็นน้ำดีขึ้นมาได้จะต้องลงทุนลงแรงขนาดไหน แล้วการลงทุนลงแรงนั้นคือการประพฤติปฏิบัติตามข้อเท็จจริงขึ้นมา ถ้าประพฤติปฏิบัติตามข้อเท็จจริงขึ้นมา มันจะมีประสบการณ์ตามข้อเท็จจริงนั้น แล้วคนที่ได้ทำอย่างนั้นมานี้ โอ้พวกเรา มันมีแต่เอาหน้าสกปรกทั้งนั้น บอกว่าอันนี้สะอาดจริงๆ มันเหม็นฟุ้งไปทั่วประเทศนะ กลิ่นมันเหม็นคลุ้งไปหมดเลย

ว่างๆๆ เข้ามาแมลงวันก็มาตอมเต็มตัวแล้ว ยังบอกว่างๆๆอยู่ แล้วจะบอกให้มันถูกต้อง มันจะถูกต้องไปไม่ได้ แล้วเราก็ชอบกันอย่างนั้นซะใหม่ แล้วถึงบอกว่าโกรธมี แต่ไม่เอาอันนี้มันเป็นคำพูดของท่านนะ ฉะนั้นสภาวะของพระอรหันต์แล้วไม่มีใครเป็นแล้วจะบอกได้อย่างไร ไม่มีใครบอกได้ ไม่มีหรือก ตัวเองจะบอกตัวเองได้

ถ้ายังมีความลังเลสงสัย ยังมีตะกอนในใจอยู่ เป็นพระอรหันต์ไม่ได้ พระอรหันต์จะไม่มีสิ่งใดตกตะกอนอยู่ในใจเลย แม้แต่ไม่มีตะกอนในใจแล้วจิตเดิมแท้ที่ส่องใสจิตเดิมแท้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส จิตเดิมแท้ที่ส่องใส จิตเดิมแท้เป็นผู้มองไปด้วยอุปกิเลส จิตเดิมแท้เนี่ย ใสๆขนาดไหนก็แล้วแต่เนี่ย จิตเดิมที่ส่องใส จิตเดิมแท้เนี่ยเป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส จิตเดิมแท้ที่ส่องใส ความส่องใสความว่างนั้นแหละ ถ้ามันว่างจริงนะ ถ้าว่างจริงเนี่ย พูดคำเดียวเนี่ยรู้โดยละ เพราะความว่างมันก็เหมือน...เราพูดบ่อยว่าความว่างนี่คือทุน ถ้าใครไม่มีทุนประกอบธุรกิจไม่ได้ ปกติเราเนี่ยเป็นคนเร่ร่อน เราเนี่ยเป็นคนพนจรเป็นคนอนาถา เราไม่มีทุนสิ่งใดๆเลยเราจะทำอะไรกัน แต่เราทำความสงบ

ของใจได้นี้ เราจะมีทุนมีรอนของเรา แล้วทุนรอนอันเนี้ย ถ้าออกวิปัสสนาเนี้ย มันจะไปเกิดมรรค
ญาณ เกิดมรรคเกิดผลกับเราขึ้นมา

ฉะนั้น สิ่งนี้มันถึงเป็นความจริง ฉะนั้นเพียงแต่เวลาเราตอบปัญหาเนี้ย ถ้าพูดอย่างนี้เลยเนี้ย
การปฏิบัติเบื้องต้นเนี้ยแล้วเขาจะปฏิบัติอย่างไรละ ฉะนั้นเวลาการปฏิบัติเบื้องต้น เราถึงบอกว่าอะไร
ก็ได้ ตั้งสติให้ได้ มันก็เริ่มต้นจากจิตของเรา เริ่มต้นจากความรู้สึกรู้สึกของเรา การปฏิบัติทั้งหมดเริ่มต้น
จากความรู้สึกรู้สึกของเราเนะ เริ่มต้นจากความรู้สึกรู้สึกของเรา เพราะความรู้สึกนี้เกิดจากจิต

ถ้ามันเริ่มต้นจากความรู้สึกรู้สึกของเราเนี้ย ถ้าเราทำตรงนี้จนมันสะอาดบริสุทธิ์มันจะเข้าไปสู่จิต
เดิมแท้ของเรา แล้วจิตเดิมแท้ของเราเนี้ยได้ออกใช้ปัญญาของเราเนี้ย อันนั้นคือ โลกุตระธรรม คือโล
กุตระปัญญา คือปัญญาที่เกิดจากจิต ปัญญาที่เกิดจากต้นข้าว เกิดจากกิเลส กิเลสมันอยู่ที่จิต เวลา
ปัญญาเกิดจากจิตมันจะเข้าไปชำระกิเลสแต่ปัญญาเกิดจากความคิด ความคิดคือเงาของจิต เป้ามันคน
ละเป้าไป ถ้าความคิดมันเกิด ความฟุ้งซ่านมันเกิด เวลาสงบตัวลงเนี้ย ผลของการสงบตัวมันก็ไปอยู่ที่
อาการของจิต ไปอยู่ที่เงา

มันเหมือนความสกปรกในบ้านเรา เราต้องเข้าไปทำความสะอาดในบ้านเราไม่ใช่ไปทำความ
สะอาดเงาบ้าน แสงแดดมา เงามันทอดไปโน้นเนี้ยไปทำความสะอาดอยู่ที่เงาบ้าน บ้านจะสะอาดได้
ไหม บ้านเราสะอาดไหมเราได้เข้าบ้านไหม เราได้เข้าไปทำความสะอาดในบ้านหรือเปล่า นี่ไงถ้าเป็น
สมาธินี้ฟังทีเดียวก็น่ารู้ ทางโลกเข้าใจได้เนะ เป็นคนจริงหรือไม่จริง ถ้าเป็นจริงจะเป็นความจริง ถ้าไม่
เป็นความจริงมันก็เนี้ย ถึงบอกว่า อันนี้ถามว่าเรื่องสภาวะเนะ เราจะตอบว่าเป็นคุณวุฒิ คุณวุฒิ วุฒิ
ภาวะของผู้ที่มีคุณธรรม วุฒิภาวะของเรามันไม่มี มันก็ต้องงงไปอย่างนี้เนะ เอวัง